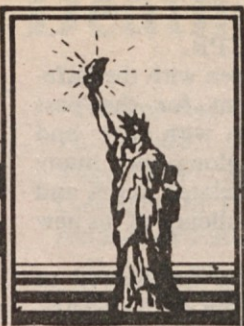

Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!

AMERICAN HOME

AMERIŠKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

Serving in Ohio and nationwide over 150,000 American Slovenians
No. 16 Vol. 93 (USPS 024100)

AMERIŠKA DOMOVINA, APRIL 18, 1991

ISSN Number: 0164-680X

50¢

St. Cyril's Celebrates 75 in New York

St. Cyril Slovenian R.C. Church, Father Robert Mazovec, OFM, pastor, will celebrate the 75th anniversary of the parish with a High Mass at 9:30 a.m. on Sunday, April 28.

The celebration will take place at St. Cyril Church, 62 St. Mark's Place (8th Street between 1st and 2nd Avenues) in New York City.

The principal celebrant will be the Most Reverend Bishop Patrick J. Sheridan, Vicar General of the Archdiocese of New York, assisted by concelebrating Slovenian priests. Jerry W. Koprivsek, member of AGO (American Guild of Organists) will be organist-choir director.

A 20 voice mixed choir featuring the St. Cyril Slovenian Church Choir will sing all of the liturgical music in Slovenia, arranged for unison, two-part and four-part har-

mony, except the Kyrie Eleison by John Weigand, which will be sung in Latin.

Dr. Dominika Lango, soprano, will be the choir soloist.

After Mass, a dinner and dance, starting at 1 p.m. will be held at the Plattdeutsche Restaurant, 1132 Hempstead Turnpike, Franklin Square, L.I., NY. Music and entertainment will be provided by the Alpine Sextet from Cleveland.

The cost for both dinner and dance is \$30 for adults and \$15 for children. It will be a full

course sit down dinner with complimentary wine, beer and soda from 1 to 5 p.m. Make checks or money order payable to: Church of St. Cyril, and mail to Mrs. Judita Prelog, 83-27 Lefferts Blvd., Kew Gardens, NY 11415. For further information call Mrs. Prelog at (718) 846-0682.

Father Mazovec and the 75th Anniversary committee headed by Ivan Kamin, invite you, your family and friends to join us for a real Slovenian Day in New York City.

Jerry Koprivsek, reporter

Benefit Dinner; Lausche Mass

The Spring Roast Beef Dinner sponsored by the Knights of Our Lady of Lourdes Shrine on Chardon Rd. in Euclid will be held on Sunday, April 21 in St. Ann Dining Room on the Shrine grounds. Dinners will be served from 12 noon to 6 p.m.

Everyone is cordially invited to attend this dinner where you can enjoy a delicious meal in the pleasantly peaceful environs of the Shrine.

For those who wish to attend Mass before dinner, a Mass will be held at 11:30 a.m. in the chapel in memory of the 1st anniversary of the death of Senator Frank J. Lausche.

Donation is \$7.00 for adults and \$4.00 for children. Please contact Tony Brodnik at 289-7680 for tickets.

Proceeds will be used for the urgent upkeep of the Shrine.

Spaghetti Dinner

A spaghetti dinner will be sponsored by Boy Scout Troop and Cub Scout Pack 285 of St. Mary Parish in Collinwood on Sunday, April 28.

Serving will be from 1 to 3 p.m. in the school auditorium 15519 Holmes Ave.

Think Spring with Jadran

"Thinking Spring," Jadran Singing Society's theme for their upcoming concert on Saturday, April 20th at the Slovenian Workmen's Home, 15335 Waterloo Rd., is certain to please everyone in attendance.

Some of the familiar songs which will be sung by the chorus include "Prva Pomlad," "Dolinci Prijetni" and "Tam na Vrtni Gredi". Our quartet consisting of Don and Dorothy Gorjup, Mary Frank and Clarence Rupar will sing "Zadovoljni Kmet" and the Women's Chorus will sing Rodgers & Hammerstein's "It Might As Well Be Spring."

Frank Smerke will render the lilting "Falling in Love with Love," and Florence Unetich will sing "Ptičica." Florence will be joined with Angela Zabjek in several duets.

Tickets for this entire delightful evening are only \$14. Reservations may be made by calling either Angela Zabjek at 531-3979 or Betty Rotar at 481-3187.

Tickets are also available at the SWH Club Room and at the Cleveland Polka Hall of Fame Headquarters at E. 222nd and Babbitt Rd.

Iz Clevelanda in okolice

Informativni sestanek—

Slovenski Ameriški Svet vabi vsa z njim povezana društva, organizacije in ustanove ter vse njihovo članstvo v soboto, 11. maja ob 7.30 zvečer v šolsko dvorano pri Mariji Vnebovzeti v Collinwoodu na informativni sestanek. Odbor bo poročal s preteklem delu in o programu za bodočnost. Vsi vabljeni!

Seja—

Klub upokojencev na Maple Heights bo imel v sredo, 23. aprila, ob enih popoldne sejo v Slovenskem narodnem domu na Maple Heights.

SND vabi—

Slovenski narodni dom na St. Clair Avenue vabi svoje člane, prijatelje in podpornike v nedeljo, 5. maja 1991, v svoje prostore na "brunch" — zajtrk in malico -. Vrata bodo odprli ob 11. dopoldne, "brunch" pa bo na razpolago od 12. do 2. popoldne. Cena za člane je \$8, za nečlane \$10.50, za otroke pa \$3.50. Goste bodo kratkočasila Don Slogar ansambel in American-Zagreb mladi tamburaši. Treba se je prijaviti v naprej. Za podrobnosti kličite Johna Perencevica, tel. 361-5115 med 10. dop. in 4. pop. od torška do sobote.

Materinska proslava—

Slovenska šola pri Sv. Vidu vabi v nedeljo, 28. aprila 1991, ob 6. zvečer v dvorano sv. Vida na MATERINSKO PROSLAVO. Otroci Slovenske šole bodo podali otroško igrice "Žogica Nogica". Vsi prisrčno vabljeni!

Hvala za čestitke—

Mrs. Ann Filipic, Euclid, Ohio, se zahvaljuje vsem prijateljicam za čestitke in darove ob priložnosti njenega imenovanja za "ženo leta".

V tiskovni sklad—

Mrs. Ann Filipic, Euclid, Ohio, je darovala v tiskovni sklad AD \$20. Lepa hvala!

Visoka starost—

Mrs. Frances Novak, Cleveland, Ohio, je obhajala 10. aprila 1991 svoj 86. rojstni dan. Čestitamo in ji želimo, da bi jih dočakala še veliko v zdravju in zadovoljstvu!

Korotanov koncert—

Pevski zbor KOROTAN bo obhajal svojo 40-letnico 4. maja 1991 ob 7. zvečer s koncertom v farni dvorani sv. Vida. Vstopnice dobite pri članih in članicah zbora.

V spomin in priznanje—

G. Edward L. Lanham, Clarksdale, Ms 38614, P.B. 699, je poslal v tiskovni sklad

AD \$20 v spomin na čas, ki ga je preživel v letu 1956 v vojaški jezikovni šoli v Montereyju, Calif. Slovenščino ga je tam učil g. Gregor Fedran, ki se ga še vedno z veseljem spominja. Hvala!

Zapravljena dediščina

Josipa Broza Tita—

V Ljubljani je izšlo nedavno pod gornjim naslovom v slovenščino prevedeno znano delo angleške novinarki Nore Beloff, katerega izvirni naslov se glasi "TITO'S FLAWED LEGACY". Knjiga je izredno zanimiva in poučna, je prvo temeljito raziskano delo o Josipu Brozu in njegovi "osvobodilni vojni", o "njegovih sedmih mitih", o tem, kako je preslepil W. Churchilla, da je videl v njem "rešitelja" Jugoslavije, o Titovem "sporu in spravi z Moskvo", o "neuvrščeniosti proti Zahodu" in še o veliko drugem. Knjiga je na razpolago v Baragovem domu, St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103. Jo toplo priporočamo, ker je vredna svojega denarja.

Kosilo—

V nedeljo, 21. aprila, bo pri Lurški Materi božji na Chardon Rd. kosilo, ki se bo serviralo med 12. in 6. zv. Nakaznice imajo pri svetišču in bodo na voljo na dan kosila. Ob 11.30 bo maša ob prvi obletnici smrti sen. F.J. Lauscheta.

Dom za ostarele—

Pomožni odsek pri Slovenskem domu za ostarele na Neff Rd. vabi na svoje letno kosilo, ki bo v ponedeljek, 22. aprila, ob 12. opoldne, v Domu. Po obedu bo seja, ob 1. pop. Za rezervacije pokličite Dorothy Urbancic (481-8985) ali Bertho Walden (531-4445), in sicer do 15. aprila. Novi člani in članice vedno dobrodošli.

Upokojenci Slov. pristave—

Sestanek Upokojencev Slovenske pristave bo v sredo, 24. aprila, ob 1.30 pop. na SP. Kdor more, naj pride že ob 11.30, da pomaga počistiti Orlov vrh in Park. Za klubov enodnevni izlet, ki bo 30. aprila, je še šest (6) prostorov na avtobusu. Pohitite in se prijavite na tel. št. 531-8982.

Zveza Oltarnih društev—

Zveza Oltarnih društev v ljudno vabi vse članice od župnij sv. Vida, Marije Vnebovzete, sv. Kristine in sv. Lovrenca, na sejo, ki se bo vršila v nedeljo, 28. aprila, ob 2.30 pop. pri Sv. Vidu. Pridite najprej v cerkev, kjer bo sprejem novih članic in nato molitve. Takoj po obredu bo zborovanje v dvorani. Udeležite se v velikem številu.

Lessons from the Gulf War

by John Mercina

Preparing gung-ho (motto meaning "work-together") Marines for their first battle in the Gulf War, a young Marine Corps Brigadier General said the following words (not verbatim) that impressed me:

"During my second tour of duty in Viet Nam, I promised God that if I survived I will give the following sermon to troops going into battle: Forget about the flag of the U.S., forget about the country, forget about the apple pie and the motherhood. Care only about your buddy next to you and he in turn will care about you and both of you will survive. America will survive and be better as a result."

Have you cared and loved your neighbor and helped him to survive life's tribulations as these Marines did?

James Majer takes coffee break; returns as hero

by Mark Russell
The Plain Dealer

James F. Majer visited the basement cafeteria of Cleveland City Hall the morning of April 2 for his usual coffee and left a hero after helping save the life of a city employee who had suffered a heart attack.

Majer, operations manager for the Department of Public Safety, relied on his knowledge of cardiopulmonary resuscitation techniques to help restore the heartbeat of William Hepp, an employee in the Division of Building and Housing.

An Emergency Medical Service unit took Hepp to St. Vincent Charity Hospital and Health Center, where late that day he remained in serious condition. (Since then, his condition has steadily improved.)

Majer entered the cafeteria at 8:21 a.m. and immediately noticed Hepp was slumped over in a chair with two men trying to hold him up.

"I heard someone say, 'call EMS, call 9-1-1,'" Majer said.

"I went over to investigate and... and I saw the gentleman was losing the color in his face, which was turning blue," said Majer, who noted that a cafeteria worker called EMS.

"I put him down on the ground and opened up his airway and his breathing was ir-

regular. And he took a deep breath and he stopped breathing. He had no pulse," Majer said. "I thought he might be dead. I started giving mouth to mouth, and I started giving chest compressions. I had the cafeteria worker call EMS again and tell them that he was in full cardiac arrest."

Majer and a City Hall nurse continued to administer CPR until the first EMS unit arrived at 8:27 a.m.

EMS paramedics sought to open up Hepp's trachea, which would have allowed him to breathe, administered several heart medications and shocked his heart four times, among other things.

"By the time we got up to the ambulance, we got a heartbeat back, and he started to breathe on his own," Majer said. "By the time we got him to the hospital, he had a pulse, a blood pressure and was breathing on his own."

EMS Commissioner Bruce Shade said Majer's quick action was vital in saving Hepp's life.

"The prospects for surviving cardiac arrest are very slim — you are clinically dead. What keeps people alive is CPR," Shade said. "There aren't that many people trained in CPR at City Hall. (Majer) did something that was normal to him, but the situation put him into the spot of being a hero."

Majer, a 16-year city employee who lives in Rich-

mond Heights, said: "I knew all the life-saving trauma techniques. I'm really happy that (Hepp) is alive to see another day."

Ed. Note: Jim Majer is the son of Stan and Marian Majer, former owners of Stan's Shoe Store at E. 61 and St. Clair Avenue for many years.

Stan wrote saying, "I am sure you will find this news article interesting since it was the *American Home* newspaper to first recognize and support Cleveland EMS and the value

of knowing CPR.

"Jim has been with the Safety Department for the past year dealing with fire and EMS issues along with many other safety related duties and enjoys the challenge of his new position.

"(Son) Bob transferred to EMS Communications/Dispatch Center three years ago after serving as a paramedic for 12 years on one of the busiest ambulances in the city. — Where have all of those years gone?"

SWU convention in Ohio

The Slovenian Women's Union of America will hold its National Convention in Cleveland May 16 through the 19th.

The convention will be headquartered at the Days Hotel in North Randall, Ohio.

The founding of the SWU in 1926 was by the late Mrs. Marie Prislant of Chicago, IL. She was interested in the status of Slovenian womanhood, civic, cultural and charitable causes and our heritage.

Slovenian Women's Union gives five scholarships in the amount of \$1,000 each every year.

SWU is headquartered in Joliet, Ill. with 68 branches in 16 states.

An interesting and informative magazine called the

Zarja or the Dawn is published in English and Slovenian, nine times a year with Corinne Leskovar of Chicago as the editor. There is also a very well equipped Heritage Room, and a very popular cookbook with Slovenian and English recipes which has been reprinted many times; the latest edition is called "Pots and Pans."

The last SWU National Convention that was held in Cleveland was in 1969.

The schedule for this convention is: all meetings will convene at the Days Hotel. There will be a bus tour of the City of Cleveland Friday evening; dinner at Dubrovnik Garden on Saturday evening; and dinner-dance at the St. Vincentian Sisters' Party Center in Bedford, Ohio.

The closing of the convention will be on Sunday with a 12

noon Mass at St. Vitus Church. Our celebrant Auxiliary Bishop Edward Pevec (former St. Vitus pastor) will be joined by other priests of Slovenian descent.

Following the Mass, dinner will be served at the parish hall. All are welcome.

For more details and tickets call 261-3615.

Ann J. Tercek
Ohio-Mich. Regional Prses.

Suster wants schools to recite pledge daily

Ohio schools would be required by state law to have children and faculty recite the Pledge of Allegiance daily if state Rep. Ronald Suster of Euclid has his way.

Suster calls for the new law in proposed House Bill 345. It would exempt schools that don't want to participate.

"We say the Pledge of Allegiance during our legislative sessions in Columbus, and I grew up reciting it in school," Suster said in a news release.

"I believe that including the pledge during the course of each school day's activities helps to build respect in our children for their country as well as encourage patriotism."

Under Suster's bill, a student could express his non-participation in any form that "does not materially infringe upon the rights of other individuals or disrupt school activities in any way."

School board input will be considered when the bill is discussed in Columbus.

Coming Events...

Saturday, April 20

"Thinking Spring" Dinner-Program - Dance sponsored by Jadran, featuring Fred Kuhar Orchestra at Waterloo Hall.

Saturday, April 27

Zarja Spring Frolic, Vaudeville Show II, at Slovenian Society Home, 20713 Recher Ave., Euclid. Dinner 5 to 6:30, program at 7 p.m. Dance to Vadnal orchestra. Donation \$15 from members or Polka Hall of Fame.

Saturday, April 27

Night at the Races sponsored by Slovenian National Home No. 3, 3563 E. 80 St., post time 7 p.m. Tickets \$5.00. Free beer, pop, pizza and hot dogs.

Sunday, April 28

St. Clair Pensioners Club Dinner at Slovenian National Home on St. Clair.

Sunday, April 28

New York City — St. Cyril's Slovenian Church, 75th anniversary celebration with Mass at 10 a.m. and banquet and program from 2 to 7 p.m. at Plattsdeutch Park restaurant, Franklin Square, Long Island. Music by the Alpine Sextet.

Sunday, May 5

Friends of Slovenian National Home Annual Spring Brunch. Serving 12 to 2 p.m. Good food, good entertainment and good friends.

Sunday, May 12

Mother's Day Brunch at Slovenian National Home No. 2, 3563 E. 80th St. Serving 9 a.m. to 1 p.m. \$5.00 adults, \$3.00 children under 8.

Sunday, May 12

Upstairs Dance at the Slovenian Society Home, 20713 Recher Ave., Euclid with Joe Fedorchak from 4 to 8 p.m. on stage and Harry Faint from 7 to 9 p.m. in the bar room. Also featured will be George Staiduhar with special guests Zeke and Charlie. Proceeds to the Youngstown Penn Ohio Polka Pals and Akron, Barberton, Canton (ABC). Sponsor and coordinator is George Knaus. For tickets at \$5 call 481-9300 or 943-0553.

May 16 thru 19

Slovenian Women's Union of America National Convention in Days Hotel, North Randall, Ohio.

Friday, May 17

Slovene Home for the Aged Annual Meeting at Slovenian Workmen's Home on Waterloo Rd. at 7 p.m.

Sunday, May 19

St. Clair Slovenian National Home dance from 2 to 6 p.m. featuring Mike Wojtila and the Entertainers, and the Eddie Rodick Orchestra. Honored will be George Knaus. For more information call 361-5115.

Thursday, May 23

Our Lady of Brezje observance at Our Lady of Lourdes Shrine off Chardon Rd. in Euclid, Ohio sponsored by Ohio Federation of KSKJ lodges, beginning promptly at 7 p.m. *Everyone* welcome.

Sunday, June 2

Slovenian National Home No. 2, 3563 E. 80 St. Man of the Year Testimonial for Albin (Beanie) Resnik.

Sunday, June 2

St. Vitus Alumni Annual Reunion Day, 12 Mass, dinner at 1:30 p.m. in school auditorium. Reservations \$15 to treasurer Joseph Brodnik, 344 Claymore Blvd., Richmond Hts., OH 44143.

Wednesday, June 5

Bi Monthly 50/50 raffle sponsored by Slovenian National Home No. 2, 3563 E. 80 St., Cleveland.

Sunday, June 30

St. Vitus Summer Festival.

Wednesday, July 3

Club of Associations of the St. Clair Slovenian Home is inviting members to a Pre-4th of July Jam Session from 7:30 to 1 a.m. in the Clubroom. Come and enjoy Wednesday night at the SNH, St. Clair.

Labor Day Weekend

Bishop Baraga Days, Washington, D.C.

100% FREE Freedom CHECKING

- No ATM Fees
- No Monthly Fees
- Initial Supply of Checks FREE
- Unlimited Check Writing
- No Minimum Balance Required

- Cleveland 920 E. 185th St. 486-4100
- Cleveland Hts. 1865 Coventry Rd. 371-2000
- Euclid 1515 E. 260th St. 731-8865
- Mayfield Hts. 1351 SOM Center Rd. 473-2121
- Pepper Pike 3637 Lander Rd. 831-8800
- Richmond Hts. 27100 Chardon Rd. 944-5500
- Shaker Hts. 20200 Van Aken Blvd. 752-4141
- South Euclid 14483 Cedar Rd. 291-2800
- Willoughby Hills 2765 SOM Center Rd. 944-3400

METROPOLITAN SAVINGS BANK

Your Friendly Neighborhood Bank

Metropolitan Savings Bank of Cleveland • Member FDIC

Slovenski pevski zbor KOROTAN
vabi na koncert v soboto, 4. maja, 1991
V dvorani sv. Vida

Koncert se bo pričel ob 7h zvečer
Igra Alpski sekstet
Vstopnina \$6.00
Za vstopnice, pokličite Mary Nemeč: 481-0024
Vstopnice imajo tudi člani

— Recent Deaths —

FRANK SPECK

Frank (Frantz) Speck, 76, a 30 year resident of Hiller Avenue, died at his home on Friday, April 12. Frank was born in Cleveland and was a former resident of East 61 St. He was retired from Crucible Steel where he worked as a supervisor for 30 years.

Frank was the brother of Jennie Schneider, Mary Leslie, Sophie Stucki, Joseph (dec.), and Bob.

Visitation was held at Zele Funeral Home. Funeral services were held Monday at St. Vitus Church with burial in Calvary Cemetery.

MARIE TEKANCIC

Marie Tekancic (nee Kaplan), 82, passed away in Meridia Huron Road Hospital on Friday, April 12th. Marie was formerly from East 75th and St. Clair Ave.

She was a former employee of the Heller Co., where she worked as an inspector for 20 years.

Marie was the widow of Louis, the mother of Robert, grandmother of four, great-grandmother of four, sister of Ann Pahule, Rose Perko and Anthony.

Visitation was at Zele Funeral Home. Funeral services were Monday at Holy Cross Church. Burial was in Calvary Cemetery.

FRANCES BARAGA

Frances Baraga (nee Mesec), 90, passed away on Friday, April 12 in Wickliffe Country

Place.

Frances was born November 18, 1900 in Vrhnika, Yugoslavia. She came to Cleveland in 1921 and was a resident of Euclid since 1928.

Frances was the widow of Frank who died in 1972, the mother of Alvina (Mrs. William N.) Spalding and Virginia (Mrs. Bruce B.) Sherman. She was grandmother of four and great-grandmother of eight, and sister of Rose Stober and Frank and Catherine Evans, both deceased.

Frances was a member of Progressive Slovene Women of America Circle 1.

Visitation was Tuesday, April 16 at Zele Funeral Home, 452 E. 152 St. Funeral services were Wednesday at Holy Cross Church. Burial in All Souls Cemetery.

ANNE R. BLASKOVIC

Anne R. Blaskovic, 82, died at her home on Saturday, April 13.

Anne was born in Cleveland, the daughter of Marko and Roza Blaskovic. She lived at E. 69th Street all her life. She was employed as an inspector at Graphite Bronze, retiring in 1971.

Anne was the sister of George, Rose Vrbotic, Michael and the following, all deceased: Peter, Mary Polo, Elsie and John.

Funeral services were Wednesday, April 17 at St. Paul Croatian Church. Burial

was in Calvary Cemetery.

Contributions to a charity of your choice would be appreciated by the family. Zele Funeral Home was in charge of arrangements.

ANTON ZOBEC

Anton Zobec, 83, a resident of Cleveland, died in Meridia Euclid Hospital on Sunday, April 7th. He was born in Cerknica, Slovenia.

He was retired from Cleveland Twist Drill where he was employed as an electrician. He was the husband of the late Mae, brother of Frank (dec.), Frances Tekavec (Barberton), John (Fla.), Florence Laznik; uncle of many.

Funeral services were Tuesday, April 9 at St. Mary Church. Burial was in Calvary Cemetery. Zele Funeral Home was in charge of arrangements.

THOMAS MILAKOVIC

Thomas Milakovic, 74, died in Wickliffe Country Place on Monday, April 8th. Mr. Milakovic was the owner of the Golden Coins Lounge in Cleveland Heights for 12 years. He was also employed as a machine operator for Clark Controls for 20 years, and served as a union representative for many years. He was a member of AMLA Lodge No. 5.

He was the husband of the late Josephine (nee Yankovic), father of Marilyn A. Hughes and Dolores, grandfather of Kimberly, Dawn, Sean and Bradford, brother of Ann Kleinhans (dec.), Mary Marinkovic, Helen Raplenovic and Martha Wegar (Fla.).

Notes from the Slovenian Sage

by Steve Shimits

Greetings from Iowa, We know there is good and bad — also indifference and apathy. Two examples of the "good" category are presented:

Robert Morris of Saratoga Race Track, in order to dispose of manure generated by 1,100 race horses had to pay out \$100,000 per year.

He eventually decided to mix straw and sawdust into the manure to produce 150 cubic yards of rich compost. He mixed clay and sand scraped off the race track during maintenance with the compost to make topsoil. The mixtures were sold bringing in \$300,000 per year. He bought wasps that ate the eggs of flies to eliminate the flies.

Other race tracks are following his example.

Paul Rokich of West Valley City, Utah started in 1958 planting trees to restore denuded areas in the Oquirrh Mountains. He worked at night to avoid detection by the mining company that owned the land.

Five years later he was given permission to plant trees, at his own expense, on Kennecott Company land. Finally, in

1973, Kennecott hired him to help the company restore its land.

When presented with a \$1,000 award by the American Forestry Association, Rokich promptly returned the money to further the work of the association.

In 32 years, he single-handedly planted more than 60,000 trees.

What's new? "The budget should be balanced. The treasury should be refilled. The public debt should be reduced. The arrogance of officials should be tempered and controlled. Assistance to foreign lands should be curtailed, lest we become bankrupt. The unemployed should be forced to work and not depend on the government for assistance." — Marcus Tullius Cicero (106-43, B.C.).

It is cheaper to send a young man to Penn State than to the State Pen.

Al Koporc, Jr.
Piano Technician
(216) 481-4391

Zele Funeral Home

Memorial Chapel

452 E. 152 St.

Phone 481-3118

Addison Road Chapel

6502 St. Clair Ave.

Phone 361-0583

Family owned and operated since 1908

In Memory of America's Greatest Slovenian

November 14, 1895

April 21, 1990

Frank J. Lausche
An inspiration to all.

George Knaus honored

Slovenian National Home, at 6417 St. Clair Ave., Cleveland, is honoring George Knaus, by sponsoring a "Goodtimes" Ballroom Dance."

The dance is being held at the Home on May 19 from 2 to 6 p.m.

Music will be provided by the Eddie Rodick Orchestra and by Mike Wojtila and the Entertainers. Refreshments will be available. Admission is \$5.00.

For more information or to purchase tickets, call 361-5115 between 10 a.m. and 4 p.m. Tuesday thru Saturday, or 943-5190 evenings.

Knaus resides in Euclid. He is the owner and has been the president of George Knaus Real Estate Inc. on E. 185 St. since 1956.

Knaus is dedicated to preserving Slovenian heritage. He has demonstrated this by his philanthropic spirit as evidenced by his support of the Slovenian singing societies, various Slovenian Homes, the United Slovenian Society Band and the Loyalite Lodge.

His other interests include promoting the Slovenian style polka and waltz via his polka segment every Sunday morning on radio station WELW at

11:15 a.m. This is done by public announcements and sponsoring dances, all of which continue to perpetuate the Slovenian culture.

Sunday Brunch

Friends of Slovenian National Home, Inc. at 6417 St. Clair Ave., Cleveland, is having a brunch on Sunday, May 5. Doors will open at 11 a.m. with brunch being served continuously from 12 noon to 2 p.m.

Music will be provided by the Don Slogar Ensemble. Also appearing for your listening enjoyment is the American-Zagreb Junior Tamburitians.

The price for members is \$8.00, non-members \$10.50 and children \$3.50.

Reservations must be made in advance.

For further information or to order your tickets, call John Perencevic 361-5115 between 10 a.m. and 4 p.m. Tuesday thru Saturday.

In Memory

I am enclosing a check for \$25.00 as a donation to the American Home in memory of my parents John and Mary Winter, my brother, John F. Winter and my nephew Jack Winter.

Angela Winter
Cleveland

Happy Birthday

Frances Novak of Cleveland, celebrated her 86th birthday on April 10th. Best wishes for many happy returns of the day in good health!

In Memory

A \$30.00 donation to the Ameriška Domovina in memory of John Ambrosic on his tenth anniversary was made by Joe and Josie Ambrosic of Euclid, Ohio.

In Memory

Enclosed is a check for \$35.00 of which \$25.00 is for the subscription renewal and \$10.00 in memory of Helen Semich.

Mary Fakult

FOR SALE BY OWNER

17604 East Park Dr.
No. of Blvd.

Semi ranch brick, attached 1 car garage. Full divided basement with recreation room finished. 2 bdrms dn, 1 finished bdrm up. 1-1/2 baths. Gas fireplace. Cent. air. Sun porch & patio. Many extras. Very clean, & tastefully decorated. \$77,900. Call 585-3834. Shown by appt. only.

(16-19)

FOR RENT

2 and 3 bdrm suites with garage available. \$275 & \$325 respectively. E. 66 St. & St. Clair. Call 1-968-3965.

EUCLID DOUBLE

Luxury Suite, 6 up. Central air. Deluxe kitchen. Appliances. 1-1/2 baths. Carpeted. Basement. Garage. Lease. References + deposit. Adults. No pets. \$525. Call 486-2546.

FOR RENT

3 rooms up. Norwood Rd. Call 361-0566.

(16-17)

Happy Birthday Mom!

April 18, 1991

Mary Saurich Dearest Mother,

Our love will be with you on this your 85th birthday.

Your loving sons: John, Joe daughters: Mary Jane Jusek Ursula Zebkar and Families

*****

Donation

Thanks to John A. Hovecar of Gates Mills, Ohio who donated \$25.00 to the Ameriška Domovina.

CARST-NAGY Memorials
15425 Waterloo Rd.
481-2237
"Serving the Slovenian Community."

Grdina—Cosic—Faulhaber Funeral Homes

17010 Lake Shore Blvd.
531-6300

28890 Chardon Road
Willoughby Hills
944-8400

A TRUSTED TRADITION FOR 85 YEARS

BRICKMAN & SONS FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave. 481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

Anton M. Lavrish

ATTORNEY-AT-LAW (Odvjetnik)

Complete Legal Services
Income Tax-Notary Public

18975 Villaview Road
at Neff
692-1172

Vladimir M. Rus Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000 (FX)

ZAK-ZAKRAJSEK

Funeral Home

6016 St. Clair Ave.
Phone 361-3112 or 361-3113

• No Branches nor Affiliations •

Zachary A. Zak,
licensed funeral director

VISIT US!

VILLA ROSA Pizza / Restaurant

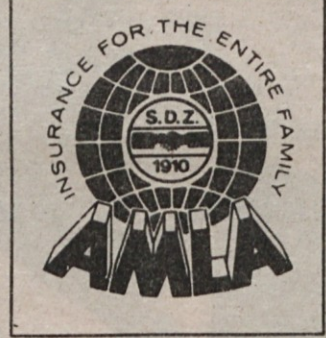
Our dining room is open to serve you Monday thru Thursday 11 a.m. until 11 p.m. Friday & Saturday from 11 a.m. until 1 a.m. We are open on Sunday from 1 p.m - 11 p.m. We serve imported beers including Slovenian Union Pivo.

(Located at Andolsek Plaza)
853 E. 185 St. - Cleveland

You can order Take-Outs 486-5545

Besides English, Slovenian is spoken!

AMLA — Insurance for the Entire Family

AMLA's NEW Life Insurance with Educational Fund Plan is specifically designed for issuance to children up to the age of 15. Each \$1,000 unit provides \$1,000 cash at age 18 AND also \$1,000 paid up insurance for life. An exciting option is that the insured can elect to leave the cash on deposit as an Annuity. If this option is selected, the Annuity funds will continue to grow at the Annuity rate then paid by AMLA. At age 65, if an interest rate of 8.5% is maintained, each \$1,000 of Annuity cash value left with AMLA will grow to \$46,259!!!

For more details, please contact one of our lodge secretaries or campaigners, or feel free to call or visit our Home Office for more information. We will be very happy to see you and to respond to all of your questions. We'd like you to become a member of AMLA's friendly, fraternal family.

Our new "Life Insurance with Educational Fund Plan" is an excellent opportunity to accumulate funds for future needs and to acquire lifetime membership in AMLA. Join us!

AMERICAN MUTUAL LIFE ASSOCIATION

19424 South Waterloo Road
Cleveland, Ohio 44119
Telephone: (216) 531-1900

Doma in po svetu

Stiska kurdskih beguncev pretresa svet

Iz večera v večer gledamo na televizijskih zaslonih stisko Kurdoev, ki beže iz svoje domovine pred krvoločnim Huseinom Sadamom. Trpljenje Kurdoev, posebno žena in otrok ne vzbuja le usmiljenje in sočutje in vsega sveta, prav posebej še naše dežele, ampak postavlja tudi vprašanje, kako je kaj takega mogoče ob koncu 20. stoletja pred očmi vsega sveta.

Mar ni naša vlada vsaj delno kriva in odgovorna za nasilja in strahote, ki jih počne Sadam? Da smo vstrajali le še 24 do 48 ur v boju, ki bile glavne Sadamove vojne sile dokončno uničene, Sadamove oblasti bi bilo konec! Predsednik Bush se izgovarja, da smo storili, kar je bilo določeno v resoluciji Združenih narodov. Čisto po črki ima morada prav, toda — kaj pa trpljenje ljudi, kaj pa nevarnost pomora deset tisočev Iračanov, ki nevarnost se dvignili, da se rešijo nasilnega, zločinskega režima Huseina Sadama?

Evropska skupnost je proglasila Huseina Sadama za vojnega zločinca in predložila Združenim narodom, da poskrbijo, da bo prišel pred sodbo. Upajmo, da bo ta zahteva dobila polno podporo tudi v naši deželi in med vsemi drugimi članicami Združenih narodov.

Prenekateri naši rojaki in rojakinje se ob gledanju stiske kurdskih beguncev spominjajo svojega lastnega, komaj kaj manjšega gorja v maju 1945, ko so morali bežati pred titovskimi "osvoboditelji", če so si hoteli rešiti življenje.

Štarajki v Sovjetiji

Poslabšanje življenjskih razmer v Sovjetski zvezi je privedlo do obsežnih socialnih nemirov, ki se izražajo v stavki premogarjev, pa tudi delavcev po tovarnah v raznih delih obširne Sovjetske zveze. V tem tednu je prišlo do splošne stavke v glavnem mestu Bele Rusije Minsku.

Predsednik ZSSR Mihael Gorbačov je še pretekli teden pozval rudarje in druge stavkajoče delavce, naj se vrnejo na svoja delovna mesta, ker da sicer grozi deželi popolni gospodarski zlom. Uspeh njegovega poziva in groženj doslej ni bil kaj prida uspešen. Gorbačov se je zadnje dni mudil na uradnem obisku na Japonskem, prvem takem obisku kakega vodnika Rusije, oziroma Sovjetske zveze. Rad bi izboljšal odnose med obema državama in dobil od Japonske gospodarsko pomoč. V Tokiu temu niso nenaklonjeni, radi pa bi v zameno dobili nazaj štiri južne Kurilske otoke, ki jih je Sovjetska zveza zasedla poleti 1945 po

japonskem porazu v drugi svetovni vojni in jih odtlej smatra za del Sovjetske zveze.

SLOVENIJA V SKRBEH

Slovenska narodna skupščina je po dolgi in včasih kar vroči razpravi odobrila državni proračun. Skupno predvideva proračun 69.6 bilijonov dinarjev (nekako 4.6 bilijonov dolarjev) izdatkov, za celotno "javno porabo" naj bi šlo 56.8 odstotkov ocenjenega družbenega dohodka v Sloveniji. Promet, šolstvo, zdravstvo, socialno skrbstvo in vsi drugi trdijo, da s predvidenim deležem v proračunu ne bodo mogli v redu opravljati svojih nalog, vlada pa odgovarja, več ne moremo dati, ker — nimamo!

Slovence ne skrbi samo, kaj bo z gospodarstvom, kaj bo z življenjsko ravni, ki očitno pada, še bolj jih skrbi, kaj bo z njihovo domovino. Se bo srečno v miru, brez krvi bočila od "bratskih republik" na jugu, ji bo uspelo doseči polno svobodo, suverenost, bo našla svobodna in neodvisna pot v — Evropo? V Ljubljani skrbno pazijo, kaj počne Jugoslovanska ljudska armada, vsak premik njenih enot povzroča skrb in negotovost. Pogumne izjave obrambnega ministra Janeza Janše, ki zatrjuje svojim rojakom, da JLA ni sposobna, da bi Slovenijo zasedla in jo dejansko tudi mogla obdržati v zasedbi, niso posebno prepričljive. Ljudi se loteva dvom, skrbita jih lastna bodočnost in bodočnost domovine.

Usoden 15. maj

Sredi prihodnjega meseca poteča sedanjemu predsedniku predsedstva SFRJ Srbu Borisavu Joviću njegova enoletna poslovna doba. Če pojde vse v redu in bo SFRJ še obstajala, ga bo nasledil Hrvat Stipe Mesić. V Ljubljani in v Zagrebu, pa tudi v Sarajevu in Skopju se bojijo, da bodo Srbi poskušali na vse načine ohraniti vodstvo predsedstva SFRJ v svojih rokah. Če že mora iti Borisav Jović, ga naj nasledi — Jugoslovanska ljudska armada. Na vse načine so poskušali v zadnjih mesecih izzvati nemire, spopade, da bi mogli proglasiti "izredno stanje" v vsej SFR Jugoslaviji. Doslej jim ni uspelo, toda nevarnost ni mimo, je dejansko večja iz dneva v dan, ko se bliža 15. maj.

Proglasitev neodvisne Slovenije

Nevarnost posega JLA v notranje zadeve širi v Sloveniji zahtevo po čimprejšnji razglasitvi popolne neodvisnosti Slovenije. Po odločitvi ljudskega glasovanja 23. decembra lani mora biti neodvisna Slovenija proglašena najkasneje v 6 mesecih, torej 23. junija. Vesti iz Ljubljane trdijo, da se bo to zgodilo kar cel mesec ali še več — preje.

— NOVI GROBOVI —

Slavo Oven

Na svojem domu v Monterey, Calif., je 10. aprila 1991 umrl v 68. letu starosti Slavo (Alojz) Oven, rojen v Šmartnu pri Litiji, sin pok. Janeza in pok. Marije, brat Janka (vrnjen iz Vetrinja in ubit neznano kje) pok. Anice, Mire in Jožeta (zadnja živita v Sloveniji). Pokojni je v Ljubljani končal učiteljske, bil kot domobranski podnarednik v Ljubljani in v Stični, učil v begunskem taborišču Spittal v Avstriji, kjer se je leta 1949 poročil z gdč. Stanko Jakomin in z njo jeseni tega leta prišel v Cleveland. Zaposlil se je v Cleveland Twist Drill tovarni, pa pomagal pri ustanavljanju slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti pok. Zdravku Novaku in pok. Golobiču. Leta 1955 je odšel v Monterey, Calif., kjer je do leta 1964 učil slovenščino na tamkajšnji Armađni šoli za tuje jezike. Nato je študiral francoščino in ruščino na Monterey Institute of Foreign Studies ter dosegel tudi master degree iz knjižničarstva. Do svoje upokojitve je pri Navy sodeloval pri "post-graduate work".

Pokojnik je bil trden in zaveden Slovenec, veren dejaven katoličan, skrben oče 9 otrokom. Naj pri Bogu uživa plačilo za svoje nesebično požrtvovalno delo za bližnjega, posebej tudi za misijone! Pokojnikovi družini iskreno sožalje!

Frank Speck

Na svojem domu je v petek, 12. aprila 1991, umrl 76 let stari Frank (Frantz) Speck, rojen v Clevelandu, brat Jennie Schneider, Mary leslie, Sophie Stucki, pok. Josepha in Boba. Pogreb je bil iz Zeletovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida, nato na Kalvarijo.

Marie Tekancic

V Meridia Huron Road bolnišnici je umrla 12. aprila 1991 82 let stara Marie Tekancic, preje živeča na E. 75 St. in St. Clair Avenue, vdova po pok. Louisu, mati Roberta, 4-krat stara mati, 4-krat prastara mati, sestra Ann Pahule, Rose Perko in Anthonyja. Pogreb je bil iz Zeletovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Križa, nato na Kalvarijo.

Frances Baraga

Pretekli petek, 12. aprila, je umrla v Wickliffe Country Place 90 let stara Frances Baraga, roj. Mesec na Vrhniku v Sloveniji, vdova po pok. Franku, mati Alvine (Mrs. William) Spalding in Virginie (Mrs. Bruce) Sherman, 4-krat stara in 8-krat prastara mati, sestra Rose Stober, pok.

Franka in pok. Catherine Evans. Pokojna je bila članica SNPJ št. 142, Kluba slov. upokojencev v Euclida in Progressivnih Slovenk Kr. št. 1. Pogreb je bil iz Zeletovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v cerkev sv. Križa, nato na pokopališče Vernih duš.

Anne R. Blaskovic

Preteklo soboto je umrla na svojem domu 82 let stara Anne R. Blaskovic rojena v Clevelandu, živeča na E. 69 St., hči pok. Marka in pok. Roze Blaskovic, sestra Georgea, Rose Vrbetic, Michaela in pokojnih Petra, Mary Polo, Elsie in Johna. Pogreb je bil pod vodstvom Zeletovega pogrebnega zavoda včeraj v hrvatsko cerkev sv. Pavla, nato na Kalvarijo.

KOLENDAR APRIL

20. — Pevski zbor Jadran priredi spomladanski koncert z večerjo in plesom v SDD na Waterloo Rd. Igra Fred Kuhar orkester.

27. — Pevski zbor Zarja praznuje 75-letnico z večerjo, koncertom in plesom v SDD v Euclidu.

28. — Slov. šola pri sv. Vidu priredi materinsko proslavo ob 6. uri zvečer v dvorani sv. Vida.

28. — Župnija sv. Cirila v New Yorku praznuje svojo 75-letnico. Ob 9.30 dop. sv. maša, med 1. in 7. zv. banket in program v Park restavraciji, Franklin Sq., Long Island.

28. — Klub upokojencev na St. Clairju ima kosilo v SND na St. Clairju. Začetek ob 1.30 pop.

MAJ

4. — Pevski zbor Korotan prireja koncert ob svoji 40-letnici, v dvorani sv. Vida. Pričetek ob 7. zv.

5. — »Priatelji Slov. nar. doma na St. Clairju« prirede »brunch«.

17. — Slovenski dom za ostarele ima občni zbor, v SDD na Waterloo Rd.

JUNIJ

2. — Otvoritev Slovenske pristave.

9. — Društvo SPB Cleveland priredi Slovenski spominski dan s sv. mašo ob 11.30 dop. pri Lurški Materi božji na Chardon Rd., Euclid, O.

15. in 16. — Tabor DSPB priredi Spominsko proslavo na Orlovem vrhu Slov. pristave, v počastitev pobitih domobrancev in vsem ostalim žrtvam revolucije.

30. — Poletni festival pri sv. Vidu.

BEGUNCI VNDARLE V TURČIJI — Turčija se je naposled odločila narediti konec agoniji desetstisočev kurdskih beguncev, ki so na gorskih prelazih med Irakom in Turčijo čakali na milost sosednje države.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:
\$25 na leto za ZDA; \$30 za Kanado (v ZD valuti)
Dežele izven ZDA in Kanade:
\$35 na leto, računano v ameriški valuti

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:
U.S.A.: \$25 per year; Canada: \$30 in U.S. currency
Foreign:
\$35 per year U.S. or equivalent foreign currency

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio
POSTMASTER: Send address change to American Home
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

Fax (216) 361-4088 Published every Thursday 83

No. 16 Thursday, April 18, 1991

»Zbogom, Jugoslavija!«

Kar zadeva jugoslovanski kotel, je gotovo eno: v njem vre tako močno, da prikipi vsak teden do meje, ko se zdi, da ga bo zdaj zdaj razneslo.

Izvirni greh tamkajšnjih razmer je v tem, da se postavljata za popolnega gospodarja nad razpadajočo državo Srbija in vojska, tesno med seboj povezani in obe centralistični in komunistični. Postavljata se celo nad zveznega državnega predsednika, ki jima vdano služi kot ponižni sluga.

Da se Srbiji in vojski cedijo sline po zlatih časih partijske diktature (ki so bili pa za druge svinčeni), ni nič čudnega. Prav tako ne, da jim je demokratično postavljena oblast v Sloveniji in na Hrvaškem trn v peti. In da skušajo ti dve vladi vreči in postaviti na njih mesto svoje ljudi, tudi ne.

Na prav balkanske razmere pa kaže to, da se za dosego svojega cilja poslužujejo generali in Srbi sredstev iz najbolj svinčenih stalinističnih časov. Za deset milijonov dolarjev — plačale so jih seveda delovne množice — so vojaški špijonažni oddelki »posneli« film, po katerem naj bi nekateri člani hrvaških oblasti dajali svojim zaupnikom navodila, kako likvidirati Srbe na Hrvaškem. Podoben film obljublja poznavaletvo vojaškega podzemlja tudi o Sloveniji. Da je film ponarejen, ne dvomi nihče.

In kot da to še ni dovolj, se čez noč pojavi v javnosti skrivni dokument zveznega vojaškega poveljstva z navodili zvezni vojski, da je treba Jugoslavijo spet pripeljati v socialistične vode, kot da niso komunisti v 45 letih svoje vsiljene oblasti jasno dokazali svoje popolne nedemokratičnosti in nesposobnosti. To nalogo ponovne uvedbe komunizma v državo naj bi uresničila predvsem nova zveza komunistov v vojski.

Kriminalka bi začela postajati zanimiva, ko ne bi bila tragična. Kako se bo nadaljevala, ne ve nobeden. Ves svet ve le to, da s silo ne bo nihče več zvezal počenega jugoslovanskega kotla, vsaj na dolgo roko ne.

Slovenija bo ravnala toliko bolj pametno, kolikor prej bo Jugoslaviji rekla zbogom.

Uvodnik, Naša luč (marec 1991)

V Sloveniji poteka huda razprava med političnimi strankami o tem, ali naj se Slovenija takoj odcepi od Jugoslavije, ali pa naj bi čakali do 23. junija, ko bo potekel šestmesečni rok, odobren na ljudskem glasovanju oziroma plebiscitu 23. decembra lani. Tudi stranke v Demosovi koaliciji gledajo različno na to. Piše Delo 6. aprila: »V bojazni da se je tej razmajajoči državi kmalu ne bo več mogoče razumno pogovarjati, je del Demosovih strank prepričan, da bi Slovenija zadnji korak k

MATERINSKA PROSLAVA

CLEVELAND, O. — Pomlad je tu in človek se veseli novega življenja. Ko človek opazuje, kako se narava vsak dan spreminja, kako pomladanske cvetice in drevesa cvete in zelene, se nehote zahvali Bogu za vso to lepoto. Tudi otroci v tem času še prav posebno izkazujejo svojo ljubezen do staršev. Ni čudno, da je praznik mater prav v tem lepem času.

Iz tehtnih razlogov bo Slovenska šola pri Sv. Vidu priredila Materinsko proslavo že **28. aprila** ob 6. uri zvečer, v dvorani sv. Vida. Otroci se že pridno pripravljajo za nastop. Najprej bodo počastili nebeško Mater Marijo. Nato bodo pozdravili svoje ljube mamice.

Poleg tega Slovenska šola pri Sv. Vidu pripravlja lepo otroško igro »Žogica nogica«. Hvaležni smo učiteljicam, da so se odločile za tako zahteven program. Dobra izvedba igre zahteva marljivo učenje nastopajočih in številne vaje, kakor tudi razumevanje in neizmerno potrpežljivost učiteljic. Učenci, starši in učiteljice žrtvujejo veliko časa za pripravo vseh podrobnosti za ta nastop. Največje zadoščenje bodo občutili ob številni udeležbi na tej Materinski proslavi. Prav lepo vabimo vse prijatelje otrok in slovenske besede, da se te predstave udeležijo v nedeljo 28. aprila ob 6. uri zvečer v dvorani sv. Vida. S tem bomo dali priznanje učiteljicam in nastopajočim za njih trud. **PRISRČNO VABLJENI!**

Odbor staršev

Marec — pa zares čisto drugačen

NEW YORK, N.Y. - Prejšnjemu svojemu kronišku zapisu slovenskega sv. Cirila sem nameraval dati nekakšno takšno naglavje. Z nekakšno gotovostjo sem hotel igrati preroka življenja slovenske srenje na Njujorškem. Pa sem se v zadnjem trenutku pred pisanjem kronike premislil. Nisem to napravil zaradi neke svoje vihravosti. Ne. Nikakor ne. Sem pač človek trdnosti mišljenja in odločanja. Pa vendar, kar mi življenje s svojo ukazalnostjo vsili, to mirno sprejemam in upoštevam. Rojstvo samo mi je to dopovedalo, in le s sprejetjem tega dejstva sem uspešno prišel skozi njega, ter da sem sposoben tudi pisati kroniko slovenskega sv. Cirila.

Tako sem se ob zadnjem pisanju umaknil kot srenjski marčevski prerok. Umaknil sem se ob spoznanju, da našo slovensko narodno skupnost na Njujorškem Smrt v zadnjem času vse prevečkrat obiskuje, in da je ob vsem tem Rojenica med nami molčeča in nedelovna. Tako se nam dogaja v obdobju naše 75-letnice, ki jo bomo na svoj način proslavili na zadnjo aprilsko nedeljo, 28. aprila. Hvala Bogu, župnik p. Robert nas je na to lepo proslavo opozoril v velikonočni AD, kot tudi v naši cerkvi na Vstajenjsko nedeljo. In ta je bila zares vstajenjska slovenske fare sv. Cirila. Na to nedeljo je bil višek naše življenjske plime, ki se je začela na tretjo marčevo nedeljo z dvajsetletnico farne prosvete, in se stopnjevala na četrto, letos Cvetno, ter prešla kar v peto, Vstajenjsko.

Da bo nekako tako sem predvideval in zato me je tudi držalo, da bi napovedal to naše marčevo življenje. Vendar tudi če bi to storil, se ne bi smatral staropisemskega preroka niti ne za novozavezni-

škega. Vendar oboje bi imelo neko povezavo s svetim pisom stare in nove zaveze. V letošnjem marcu se je zgodilo namreč, da je na zadnjo marčevo soboto bila prva pomladanska polna luna, ko Judje praznujejo svoj praznik Passover. To je bil predzadnji dan v marcu, zadnji pa nedelja, ki mora biti Vstajenjska.

Dejstvo v naši svetocirilski fari je, da so tretje nedelje v mesecu zaradi prosvetne ure po deseti maši dobro obiskane, da nam Cvetna nedelja z narodnim običajem slovenskih butaric napolni cerkvico, kot je napolnjena zmerom tudi na Vstajenjsko. Ob tem dejstvu bi padla meni vsa pomembnost slovenskega svetocirilskega preroka. Torej smrt mi je ubila domišljavost in mi je prisilila v skromnost in nepomembnost.

Ne vem zakaj, čeprav je bila naša cerkvica na Cvetni nedelji manj polna ljudi, kot sem predvideval. Vendar lepa in slovesna je bila, kot ob Kristusovem zmagoslavju v Jeruzalemu. Na naši slovenski Osmi pa vse cvetna in živahna. Na tiste navadne nedelje, ki sem jih v zadnjih zapisih poimenoval za oseke našega farnega življenja, redki in maloštevilni farani prihajajo v zadnjih minutah pred deseto uro. Na to nedeljo pa so začeli prihajati v cerkveno dvorano že pred poldeseto.

Babnikovi, skupno z Zupanovimi, so letos napravili kar 139 ličnih slovenskih butaric. Vsakdo je hotel priti do svoje ali pa do družinske. In tako so vse pošle. Velikonočni pozdrav z njimi je pa celo poletel na Havaje, v Illinois in Ohio. Lepa je bila letos skupina narodnih noš, ki je bila hkrati ponos Babnikovega klana v naši narodni skupnosti.

Pogled po naši cerkvi je bil na to nedeljo navdušujoč, če

razdružitvi morala storiti že pred 23. junijem, ustrezen akt o razdružitvi pa bi moral parlament sprejeti že na svojem naslednjem zasedanju — to je 18. aprila.« Po poročilih v tisku, se najbolj ogreva za takojšnjo odcepitev predsednik Demosa Jože Pučnik, veliko bolj zadržani je pa predsednik vlade Lojze Peterle.

Urednik

nisi pomislil na tiste, ki jih ni bilo. Spet sem spoznal, da naše farno življenje ne teče po življenjski črti iz roda v rod, ampak kot sem v zadnjem zapisu ugotovil: iz enega priseljenskega vala v drugega.

Na navadne nedelje povezano med prvimi, drugim in tretjim valom drži 82-letni faran Matija Corel. Vendar na Cvetno ga ni bilo. Prišel pa je s svojo ženko Lojze Rupnik, zdaj iz njujorškega »up-state-a«. Louis, čeprav ni starejši od Matije, je še eden od tistih iz prvega našega življenjskega vala. Ni rojen na Ameriškem. Kot štirileten je s starši tik pred prvo svetovno vojno prišel v Ameriko in je faran sv. Cirila vse od njenega začetka, 4. julija 1916. Sestre in brat Stanley so se rodili tu v Ameriki. Vendar po življenjskem nareku je le Stanley od Rupnikovih tisti, ki bo v našo faro udeležil četrti družinski rod.

To seveda, če bosta tudi sinova svoje otroke pripeljala k Sv. Cirilu, kot ju Stanley občasno pripelje. Vendar letos jih ni bilo ne na Cvetno in ne na Vstajenjsko. Živijo pač na Long Islandu in ne več v Astoriji kot pred leti. Rodbinsko čast in staronaseljeniško le tako letos s svojo sestro in ženo reševal Louis. Povezavo med drugim in tretjim našim življenjskim valom pa je na Cvetno napravil Frank Cerar z ženko.

Vstajenjska nedelja je bila letos pri Sv. Cirilu po udeležbi močnejša od tiste na Cvetno. Bila pa je tudi mladostna. Mlade družine s svojimi malčki so dale podobo mladosti in življenjskosti. Tega bi bil ravno ob naši 75-letnici kar izredno vesel, če bi bil v sebi gotov, da bo vsa ta mladost tudi obstala in rasla ob sv. Cirilu in mu življenjsko polnila njegova, zdaj pa zares kar starostna leta. Veliko nam bo o tem povedala tudi zadnja nedelja v aprilu ob naši 75-letnici. Kakšna bo podoba naša na to nedeljo, bom v to kroniko zapisal pred ali po prvi majski nedelji.

Na vstajenjsko nedeljo narodnih noš ni bilo, razen dveh fantičev, Burgarjev in Delakov, ki sta bila tudi strežnika pri oltarju. Pomagala sta župniku p. Robertu pri delitvi pirihov in pomaranč. Č.g. Alojzij Jenko je nudil p. Robertu duhovniško pomoč od Cvetne do Vstajenjske nedelje. Nejc Zupan je sedel za našimi orglami in vodil petje kar učinkovito, če pomislim na to, da mu ad hoc zbrani pevski zbor poje brez predhodnih vaj.

Vprav zaradi prve polne pomladanske lune smo v marcu 1991 farani sv. Cirila doživljali dolgo in močno življenjsko plimo, ki naj nam daje še lep farni praznik 28. aprila, kot nas je k njemu pozval p. Robert na Vstajenjski nedelji, ki je bila zares vstajenjska. In takšna naj bo tudi zadnja v aprilu, čudovita, kot je bila zadnja marčevska.

Tone Osovnik

Ameriška Domovina
je Vaš list!

Ali je res samo mlačnost?

To je naslov uvodniškega članka, ki ga je v tretji, marčevski številki časopisa *Novo Jutro* objavil ustanovitelj in odgovorni urednik Ivo Žajdela. Preteklo soboto sem dobil od g. Žajdele prve tri številke, zadnja, tretja, ima na naslovnici strani velik posnetek groba škofa dr. Gregorija Rožmana, spodaj pa postavljeno vprašanje: »Kdaj bodo posmrtni ostanki škofa Rožmana v Sloveniji?«

Sedaj pa k Žajdelovemu uvodniškemu članku za tretjo številko.

Urednik AD

Spoštovani bralci!

Naj na začetku spet pojasnim nekaj stvari. Veliko bralcev mi namreč piše, da so zelo začudeni zaradi tako nenadne odločitve o ukinitvi izhajanja *Demokracije*. Moram takoj povedati, da sem bil zelo začuden tudi jaz, pa čeprav sem bil formalno v uredništvu in sem imel članek v vsaki številki. Zaradi vseh teh spraševanj, kaj je propadla *Demokracija*, lahko povem le to, da za propad *Demokracije* niti malo ni kriva politika oziroma Demos ali celo katera od strank, s čimer se je takoj ob propadu špekuliralo. *Demokracija* je propadla tako, kot pač propadajo neuspešna podjetja, izdajatelj *Demokracije* pa je bilo zasebno podjetje Magellan.

Marsikdo misli, da je *Novo Jutro* naslednik *Demokracije*, kar pa seveda ni res. Res, da sem prej pisal za *Demokracijo*, vendar pa sem *Novo Jutro* ustanovil popolnoma sam (iz pozicije nuje, kot brezposeln). Veliko bralcev *Demokracije* je v začetku leta že nakazalo naročnino, nekateri celo za celo leto, nakar je *Demokracija* že na samem začetku leta prenehala izhajati. Nekateri celo

upajo, da se naročnina od *Demokracije* da prenesti na *Novo Jutro*, za kar moram na žalost povedati, da se ne da, saj je podjetje ČZP *Novo Jutro* povsem drugo podjetje. Upam, da sem sedaj nekatere stvari razjasnil.

Veliko bralcev *Novega Jutra* je nezadovoljnih z imenom *Jutro*, češ da je nekdanje »liberalno« *Jutro* zelo nagajalo in da je bilo »rdeče«. Že v prvi številki sem izrecno poudaril, da *Novo Jutro* nima prav nobene zveze z »rdečim« *Jutrom* izpred več kot pol stoletja pa čeprav nosi *Novo Jutro* podoben naziv. Sam sem rojen celih 15 let po ukinitvi nekdanjega *Jutra*. Ne nazadnje pa vsebina *Novega Jutra* vsakemu več kot očitno pove, da *Novo Jutro* nima niti najmanjše zveze z nekdanjim »navadnim« *Jutrom*.

Sedaj pa k resnejšim temam. Mogoče bom danes za marsikoga zelo polemičen, ampak včasih je potrebno tudi to. Če sem kritičen do komunistov, to še ne pomeni, da ni potrebno biti kritičen tudi do koga drugega. Upam, da mi bralci *Novega Jutra* malo kritike do Demosa ne bodo zamerili, pa čeprav mi mnogi pišejo o svoji nezadovoljnosti s prepočasnim reševanjem problemov ter z vedno večjo mlačnostjo Demosovih politikov.

Vsi smo pred volitvami zelo upali v nove stranke, nato pa v Demos. Komunizem se je moral spraviti s slovenskega političnega prizorišča. Res, Demos je zmagal, sicer res z minimalno večino, pa vendarle zmagal je. Lansko leto se je nato v parlamentu zelo lovil, sta sta neizkušnost novepeče-

nih poslancev oziroma politikov ter metanje polen pod noge s strani »prenoviteljev« bila ves čas prisotna problema. Ampak; eno je metanje polen pod noge, kar je za zahodne demokracije več ali manj normalna situacija, drugo je pa vse ostalo. In tu je problem.

Slovinci smo se že stokrat odcepili, prav tolikokrat smo slavili, pa smo še vedno zaradi svoje neodločnosti odvisni od vojaškega dinosavra, ki že po logiki stvari mora vsak hip izumreti (še posebej tak kot je).

In če nas je res kaj v zadnjem letu presunilo, nas je to, da Slovenija ne daje več sredstev za nerazvite (tja dol na ne-hvaležni jug), da pripira in bo vsak hip priprla pipico za ogromna sredstva, ki jih dajemo za vojaško megalomanijo, ob teh povsem novih situacijah pa bi pričakovali, da bo obremenjenost Slovenije ostala vsaj na stopnji zadnjih nekaj let. Ne, nasprotno, gospodarstvo in občani so se v začetku leta 1991 obdavčili preko vseh nenormalnih meja, kar je za vse podjetništvo, ki si ga toliko želimo, smrtna zanka okoli vratu. Z novimi davki je zadušeno osnovno in to je motivacija. Še večja groza pa je, da ko greš skozi državne institucije, povsod še vedno srečaš neprehodno goščavo birokracije, ki te ovira in duši na vsakem koraku. Z novimi obdavčitvami gospodarstva in občanov pa se bo ta birokracija tako razmahnila, da nam rešitve res več ni.

Torej, kaj počne Demosova vlada?! Še do pred nekaj dni sem bil prepričan, da bi bila na žalost vlada vsake druge barve, na primer »prenoviteljske«, še veliko hujša. Sedaj nisem več! Poglejte samo neumnosti, ki jih počne minister za šolstvo, o možnosti uvedbe pouka v soboto (s tem, da bi bile proste srede)... Poleg tega nekateri še vedno sanjajo in hočejo pokoriti ljudi z nekakšnim »evropskim delovnim časom«...

Namesto, da bi ljudem dali več svobodnega dihanja, več prostega časa, kar je menda civilizacijska tendenca, se vse bolj dušimo z novo birokracijo (ob vsej stari seveda) ter z novimi veleneumnostmi.

Še nekaj primerov. Namesto, da bi se kulturni minister javno bolj zavzemal za kulturnike, tega ne počne. In tu je problem. Res, njegovi govori so briljantni, ampak to ni vse,

(dalje na str. 10)

Velika umetnica preminula

† BARA REMEC

BUENOS AIRES, Arg. — Umrta je (1. marca 1991) slikarka Bara Remec. Končala je življenjsko pot in umetniško rast. Zapustila nam je sadove njene umetnosti, neprecenljivo sintezo slovenskega in južnoameriškega duha. Ta zaklad je pustila v mnogih slikah, oljih in akvarelih, knjižnih ilustracijah in majhnih skulpturah, ki jih je nesebično razdajala na razstavih in obiskih.

Bara Remec je med Slovenci v zdomstvu najbolj priznana in cenjena slovenska umetnica. Poznavalci in ljubitelji umetnosti ji priznavamo odlično uspešnost likovnega ustvarjanja. Potrebna, da jo pozna ves slovenski svet, so spoznali mnogi v Sloveniji. Pri tem smo spoštovali in občudovali njeno načelno doslednost, ki ji ni pustila pozabiti preteklosti. Letos naj bi razstavljal v Ljubljani. Saj je tudi verjetno, da bo do tega prišlo, a brez nje. Bara Remec je predvsem zdomska umetnica, slikarka v izgnanstvu in simbol Slovenije, ki nastaja.

O slikarki Bara Remec pravzaprav niti ne vemo dosti o njenih predvojnih razstavih in delovanju na področju upodabljalne umetnosti. Marsikdo v Sloveniji hrani iz te dobe njene storitve. Ne dvomimo pa, da se je njena ustvarjalna zrelost razvila ravno v času njenega emigrantskega bivanja.

Umetnica je neprenehoma odkrivala vsebino in obliko Amerike. Iz južnoameriških razsežnosti in indijanskih korenin njenih prebivalcev je zajemala svoje umetniške motive. Emigracija ji je pomenila prelomni trenutek, ko njenega navdiha in ustvarjalnega gonja ni bilo mogoče več zatreti. Ustvarjanje ji je postalo življenjsko opravilo, edino merilo in smisel njenega bivanja. Mnogim ustvarjalcem pojema kreativnost, veliko pesnikov se je izpelo, a slike Bara Remec so vedno globlje vrtale isto vsebino in hkrati ponavljale in dovrševale oblikovno moč z zanesljivo in večjo roko. Do zadnjih dni njenega življenja. Pred štirimi meseci je oddala ilustracije za novo Kosovo pesniško zbirko — preprosto, mojstrsko izdelane in s profesionalno brezhibnostjo. Prelomni trenutek — izgnanstvo se je spremenil v življenjsko dobo neusahljive ustvarjalnosti — do smrti.

Jezik lika je občečloveški. In takega je oblikovala Bara Remec. Marsikaj je poskušala: novi načini ilustracij, opreme v tisku in knjigi, izdajala je bibliofilske knjige, ustvarjala exhibise in bila srce umetniške šole pri Slovenski kulturni akciji. Njeno občečloveško govorico — z osnovo slovenskega duha in vsebino indijanske Amerike, z lastno in narodno zgodovino — razume človek in jo bo tudi v prihodnosti dojemal. Sporočilo Barine umetnosti bo ohranilo prihodnost, ko bo čas ločil zrno od plevela in izbrisal sled vsakdanjosti.

Nikdar ji ne bomo mogli izpričati hvaležnosti in priznanja za nesebično in požrtvovalno delo. Bara Remec živi v srcu slovenskih zdomcev in prehaja v spomin vsega slovenskega sveta. Bog ji poplačaj vse dobro!

Andrej Rot

29. septembra 1991 bodo odkrili spomenik škofu A.M. Slomšku v Mariboru

(Iz »Kat. glasu« 28. marca) - Spomenik Antonu Martinu Slomšku, prvemu mariborskemu škofu in svetniškemu kandidatu, oznanjevalcu božje besede in cerkvenemu organizatorju, vzgojitelju mladine, narodnemu buditelju in rodoljubu, pisatelju in pesniku ter enemu najznamenitejših Slovencev (1800—1862), bodo odkrili na Slomškovem trgu pred mariborsko stolnico sv. Janeza Krstnika, 29. septembra letos, na dan Slomškove nedelje. Z njim se bo vsa Slovenija z rojaki v zamejstvu, zdomstvu in izseljenstvu ob 130-letnici Slomškovega prihoda v Maribor (1859—1989) in ob 130-letnici njegove smrti (1862—1992) častno in dostojanstveno oddolžila svojemu duhovnemu velikanu. Po Slomškovi zaslugi je domala vsa slovenska Štajerska skupaj s Prekmurjem ostala slovenska.

Sklep o datumu odkritja spomenika velikemu Slovincu so pred kratkim dokončno in uradno sprejeli člani odbora za postavitve Slomškovega spomenika v Mariboru, v katerem so predstavniki mariborske mestne skupščine, mestne kulturne skupnosti in mariborskega Škofijskega or-

dinariata.

Ob tej novici je škof dr. Franc Kramberger izrazil upanje, da bodo na slovesno odkritje spomenika prišli tudi apostolski pronuncij v Jugoslaviji, nadškof Gabriel Montalvo ter ordinariji vseh sosednjih škofij iz Avstrije in Italije, seveda pa bodo na osrednjo prireditelje povabljeni tudi vsi slovenski škofje.

Na letošnjo Slomškovo nedeljo pričakujejo v Mariboru tudi najvišje predstavnike političnega in kulturnega življenja Republike Slovenije ter številne ugledne goste iz tujine.

Odkritje spomenika svetniškemu škofu A.M. Slomšku bo osrednji dogodek Slomškovega triletja 1989—1992, bržkone pa tudi kulturni dogodek leta v Sloveniji.

Ivan Virnik

V BLAG SPOMIN

OB 8. OBLETNICI, ODKAR NAS JE ZA VEDNO ZAPUSTIL NAŠ LJUBLJENI MOŽ, OČE, STARI OČE IN PRASTARI OČE

JOHN MRSNIK

ki je za vedno zaspal dne 19. aprila 1983.

Osem let je že minilo, ko srce Tvoje je utihnilo; solzne naše so oči, ker Tebe več med nami ni.

Žalujochi:

Albina — žena
Rose Mary Toth — hčer
John — sin
John — zet
Jerry — snaha
Vnuki in vnukinje
Pravnuki in pravnukinje

Richmond Hts., O., 18. aprila 1991.

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD

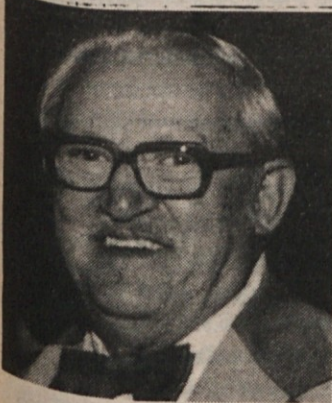
5316 Fleet Ave. 641-0046

Moderni pogrebni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči

CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!

V BLAG SPOMIN

10. OBLETNICE SMRTI NAŠEGA LJUBLJENEGA SOPROGA, OČETA IN STAREGA ATA

JOŽE LEBEN

ki je umrl 23. aprila 1981

Vse prekmalu v cvetu življenja preljubljeni, odšel si od nas, poteklo je že deset let, kar Tvoja pot se je končala in pri Bogu večno srečo uživaš.

Žalujochi ostali:

Marija Leben, soproga
Silva por. Lončar, hčerka,
zet in družina
Frank, sin, žena in družina
in ostalo sorodstvo.

Ali je res samo mlačnost?

(nadaljevanje s str. 9)

ljudje potrebujejo poleg jasne besede tudi besedo vzpodbude (pa čeprav je ta lahko iz ust politika le demagogija).

Poglejmo notranje ministrstvo. Še nikoli me policija ni brez potrebe z avtomobilom toliko ustavljala, kot sedaj. Pajek (s policijo seveda) po Ljubljani ljudi še bolj krade, kot je prej. Arhiv RSNZ, ki je trenutno temeljni arhiv za razumevanje naše polpreteklosti, je še naprej do potankosti tako zaprt kot je bil za časa osovraženega Ertla in v njem isti ljudje z arhivskim gradivom lahko počnejo, kar se njihovim starim vodjem (skupnost borcev VOS-a ter razne politične živine) zljubi. Nad početjem v tem arhivu ni prav nobenega nadzora.

Drugi sklop razočaranj tvori odnos nove oblasti do slovenske politične emigracije. Kriminalni spisek komunistične oblasti o »vojnih zločincih«, ki ne smejo v domovino, ker bi jih tu v nasprotnem čakala aretacija in sojenje, je prevzela tudi nova oblast in njem še naprej vztraja. Menda je jasno, da dokler bo ta spisek obstajal in dokler bo na njem le ena oseba, bo slovenska politična emigracija še naprej obstajala kot sramota Slovenije. Zgodba o Svetovnem slovenskem kongresu je ob tem dejstvu v resnici le zgodba.

Če kdo hoče, lahko zgornje

misli tudi konkretiziram. Famosni spisek ne bi smel več obstajati iz čisto načelnega vzroka. Če lahko na primer Ivan Maček-Matija ali Bojan Polak-Stjenka živita tu — v Sloveniji — brez bojazni, da bi ju kdo aretiral, ne more obstajati nasproti temu dejstvu noben spisek (samo) za drugo stran. Sramotni spisek je sestavila komunistična oblast za zstraševanje Slovencev doma in po svetu, zato bi moral biti za Demosovo vlado nič. Če kdo hoče proti komu sprožiti sodni postopek, naj to stori brez tega spiska! Peterle, Pirnat, Bavčar in Drobnič, kaj torej čakate. Mene je — zaradi tega spiska — počasi že sram, da sem vas volil...

Ivo Žajdela

Nova izdaja SKA

Pri Slovenski kulturni akciji v Buenos Airesu je konec minulega leta izšla knjiga izbranih esejev, razprav in člankov zdomskega duhovnika in misleca Franceta Dolinarja z naslovom *Slovenska katoliška obzorja*. Izbor iz obsežnega Dolinarjevega opusa je opravil Alojzij Geržinič, ki je tudi avtor spremne besede. Knjiga je izredno zajetna (preko 700 strani), njen natis pa sta omogočila zakonca Kastelic iz Kanade.

France Dolinar je bil doma iz Horjula. V duhovnika je bil

posvečen leta 1938, študiral je nato v Rimu, se še med vojno vrnil domov, leta 1945 pa je z drugimi begunci zapustil Slovenijo. Posvetil se je nato teološkemu, filozofskemu in zgodovinskemu študiju, najprej pri SKA, po razkolu pa predvsem pri Siju, slovenske svobode. Umril je leta 1983 in je pokopan v Sovodnjah.

Knjiga Dolinarjevih izbranih spisov je razdeljena na naslednje razdelke: Vera in Cerkev, Slovenstvo, Jugoslovanstvo, Komunistični svet, Biografije, Kritike. Dolinarjevo pisanje je pronicljivo, včasih polemično in ostro, vedno pa zanimivo in privlačno. V njem odkrivamo zagovornika katoliške pravovernosti in tradicije, nasprotnika sleherne nejasnosti in kompromisarstva, strogega kritika, a obenem strastnega iskalca resnice. V filozofskem in teološkem pogledu se oklepa tomizma ter nastopa proti stranpotem v pokoncilskem cerkvenem življenju.

Med izbranimi esejmi in članki se nekaterim pozna časovna označenost, drugi pa niso izgubili na svoji svežini.

T.S. (Kat. glas, 38.3.1991)

MALI OGLASI

FENCES — OGRAJE

Any type of fence. Chain link, wood and ornamental iron. Railings for steps. Porches, balconies. We have our own surveyor. Call:

Jokic Fence Co.

944-6777

(12-21)

Iz stare kopalnice naredim novo. Pokrivanje garaže in barvanje stanovanja in tudi zunaj hiše. Polagam keramike ali plastiko na pode. Tel. 391-9218. Mirko.

(15-16)

Hiše barvamo zunaj in znotraj. Tapeciramo. (We wallpaper). Popravljamo in delamo nove kuhinje in kopalnice ter tudi druga zidarska in mizarska dela.

Lastnik TONY KRISTAVNIK
Pokličite 423-4444

(x)

For Rent

Single 2 bdrm home. S. Euclid. Rent \$625. Air cond. Call 381-3687.

MALI OGLASI

Real Estate

Buying or Selling. Call and ask for Anton at Cameo Realty at 261-3900 -- Matic res. 338-3205 (x)

Potujete v Rim?

Nekoč hotel Bled, danes hotel Emona! Obveščamo vas, da smo 15. marca 1991 odprli v Rimu hotel Emona. Za rojake poseben popust. Naslov hotela: 00185 - ROMA, Via Statilia 23, Tel.: 06-7590382, fax: 06-7594747. Dobrodošli!

Lastnik hotela Emona
Vinko Levstik

FOR RENT

E. 185 St. & Grovewood
2 bdrms, up. 6 spacious rms. Modern. No smokers or pets. Call 383-0754.

Home For Sale — By Owner
Grovewood area. Duplex, newly vinyl sided, with a 40 x 120 parcel adjacent to property. \$55,900. Call 944-4126. (15-18)

Grdina—Cosic—Faulhaber pogrebni zavod

17010 Lake Shore Blvd. 531-6300
28890 Chardon Road 944-8400

— V družinski lasti že 88 let —

Mara Cerar Hull

SPOVED

— Črtica —

VI. nadaljevanje

III.

Nekaj tednov pozneje, ko sta po večerji z možem sedela vsak pri svojem branju, je Kristina odložila revijo, pogledala moža, ki ni bil preveč zatopljen v svojo knjigo, in vprašala:

“Miro, zakaj so svetliški komunisti tako zoper Milko?”

Miro je snel očala, odložil knjigo in jo pogledal skozi dolžino sobe.

“Kaj imaš zdaj v mislih, draga?”

“Nič. Rada bi vedela, kaj imajo proti njej.”

“Nič drugega kot, da je hči belega, da je samostojna, da ima nekaj ugleda med ljudmi in, da se jim zna izmikati, kadar ji hočejo dokazati, da nima nobenih pravic.”

“Ali ji boš res nastavljal past, kot to hočejo oznovci?”

“Zakaj naenkrat toliko zanimanja za njo?”

“Ker je zanimiva. Ampak to ni važno. Ali ji res misliš nastaviti past?”

Miro se je zamislil, vzela iz žepa robec in začel brisati očala. Brisal je najprej eno stran, potem drugo, počasi in skrbno

kot bi to bil njegov najbolj važen opravek, in kdaj pa kdaj pogledal ženo, ki je potrpežljivo sedela pri svoji mizi.

Kristina je čakala. Po vseh teh letih je dobro poznala svojega moža. Vedela je, da so se v njegovi glavi vrstile misli, ki so premlevala njeno vprašanje, svoj odgovor in tudi situacijo, v katero se bo podal z vso treznostjo svojega razuma. Nobena stvar ni veselila Mirota bolj zastavljena uganka, v katero rešitev se je podal vedno le po svojih pravilih in jo razrešil, kakor se je videla prav njemu.

“Zanimiva je res, ampak toliko pa vendar ne,” je rekel.

Kristina je skomignila z rameni in kar naprej z vprašujočimi očmi gledala moža.

“Ali veš, da so jo že parkrat preje skušali ujeti?”

“In?”

“No, obakrat se jim je — izmuznila. Vse, kar ji je bilo treba storiti, je bilo, da je delala po svojem prepričanju.”

“Kako?”

Miro se je zasmel: “Najprej so nagovorili Potokarja,

no, saj veš, starega Amerikanca, ki je prišel sem v pokoj —”

Prikimala je. Ali je sedaj, ko se je odločila, da ne bo več delala komunistom v korist, postala ravno tako pretkana kot oni? je pomislila.

“No, nagovorili so ga, da se je kdaj pa kdaj ustavil v njeni pisarni in čvekaj svoje čenče, ekonomijo, politiko, ideje — saj veš, kako rad debatira. In ji je seveda zastavil vprašanje, ki so mu ga naročili.”

“Zunanjo politiko,” je uganila.

“Točno. In njen odgovor je bil popolnoma po predpisih: S Turki? je rekla. To je stara zgodovina. To je bilo včasih. Sedaj so oni drugačni, mi smo drugačni — Enostavno!” se je spet zasmel. “Tako vidiš, da ta Milka ni tako lahkoverna, kot bi se kdo mislil.”

“Seveda je vedela, da je Potokar na njihovi strani,” je rekla.

“Njihovi?” je vprašal Miro z napol začudenimi, napol nasmehanimi očmi. “Nič več — naši strani. Sedaj je že tako, ali ne?”

“O, Miro, saj veš, kaj mislim. Kako dolgo se že ne štejemo med komuniste.”

“Dolgo. Ampak, ali misliš, da je pametno?”

“Pametno ali ne, tako je.”

“Veš, enkrat se boš zagovorila napačnemu človeku,” je rekel Miro svarilno.

“Ne,” je odkimala prepričevalno, “ne bom se.”

Miro jo je pogledal z novim zanimanjem. Kristina ni bila

več objokana, utrujena žena, ki jo je videl dan za dnem in jo skušal utolažiti. Bila je še blebda, a ne več strta; bila je videti še nervozna, toda iz oči ji je sijala odločnost in sklenjenost.

“Kaj se je zgodilo, kar sem bil od doma?” je vprašal z mirnim glasom, da ne bi izdal svojega presenečenja.

“Nič se ni zgodilo,” se je nasmejala, kar jo je naredilo mlado, živahno. “Nič se ni zgodilo — in veliko se je zgodilo. Nekoč ti bom povedala. A sedaj, povej mi že, kakšna je bila druga zanka.”

“No, drugič so se odločili za nekaj bolj osebnega,” je nadaljeval z nasmehom. “Nagovorili so kuharico Stanko, da je vprašala, če bi ji Milka ponaredila, pomisli! ponaredila Zgoncev podpis za posojilo.”

“Daj no?”

“Res. Povem ti, da ne vem, zakaj so mislili, da jo bodo lahko na ta način ujeli. Prišla je s poštarico, njeno prijateljico —”

“Da je imela pričo.”

“Točno. In je pričela tožiti, kako mora imeti novo posojilo za sobno opremo, pa se boji vprašati upravnika za službeno potrdilo in bi ji Milka lahko ponaredila podpis, da ne bo Zgonc nikdar vedel, poštarica bi bila pa so-podpisnica.”

Tedaj se je tudi Kristina zasmejala.

“Kakšna neumnost! Kaj so res mislili — te barabe — da bo delala proti svoji vesti?”

“Pravzaprav so računali na njeno rahločutnost,” je po

premisleku rekel Miro in se ni več smejal. “Vsi vedo, da je mehkega srca, da vedno vsake-mu pomaga, če le more, da drži besedo in da je zvesta prijateljcem in družini. Stanka je imela brata pri domobrancih, drugi je bil ubit v partizanih, sama pa tudi nima sreče. To, so računali, bi jo nagnilo na njeno stran.”

“Drugi brat je bil ustreljen od partizanov, čeprav je bil v partizanih,” je povedala Kristina.

Miro je prikimal, si prižgal cigareto, drugo ta večer, in dvignil skodelico s kavo. Ko je opazil, da je mlačna, je spadal obraz in postavil skodelico nazaj na mizo.

“Ali hočeš drugo kavo?” je vprašala Kristina.

“Če jo boš tudi ti,” je rekel kot vedno. Imel je rad vročo kavo in Kristina mu je vedno skušala ustreti.

Ko se je vrnila s svežo tursko, se je presedla k njemu in spet nadaljevala z vprašanji. Kako vztrajna je postala v svojih sleditvah po resnici! je pomislil Miro. Ali pa je bila tu še neka druga namera, zanimanje za bele, ne samo njih potomce, ampak tudi ideje, cilje? Opazoval jo je, ko je govorila, in skušal iz njenega obraza razbrati njene misli, vzroke njenih rahle, a znatne spremembe upravičenosti tega posredovanja.

“No, kaj so ti oznovci naročili?”

(dalje prihodnjič)